

VĚTRNÍK

čtvrtek

14. 10. 1993

deník divadelní přehlídky KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

Kale přelomeno

Musím splnit slib, že se denně připomenu alespoň "drobet". Včera jsme víceméně potichu přelomili přehlídku a mně začíná zbývat čas na přátelské posezení a "popoudání". Snad s každým si mám toho tolik říci - ráda vzpomínám na kouzelně vykulená očka Vojty Dvořáka na krajské přehlídce v Němčicích, kam jsme zavítali jen na kratičko. Zařadil nás pro první moment mezi Karolíňáky a poslal k ostatním do šatny. Poctivě jsme v noci obíhali Tadeáška na náměstí, abychom se opět mohli vrátit - někdy.

A což teprve nevěřící domácí i přespolní na Žlutickém divadelním létě! Stihli jsme si za péče zdejších prohlédnout okolí a mile posedět s účastníky na obecním úřadě. Těžko se nám pak po večerním představení odjíždělo.

K Josefodolským jezdíme už mnoho let na jejich divadelní jara a přesto každé další setkání zahřeje okolo osrdí.

Než se pak jeden kale otočí, se všemi se zdravím u nás ve Vysokém a mám nádherný povzbuzující pocit.

Člověčinu čerpám na celý další rok.

Svatka Hejralová

DNEŠNÍ PROGRAM

9:00	rozborový seminář	malý sál
11:00	schůze PV	kužárna
13:00	KPR	klubovna Větrov
13:00	loučení DS Boleradice, Rádobydivadlo	malý sál
13:30	vítání DS Karolinka	MěÚ
14:00	vítání DS Karolinka	před divadlem
16:00	představení F.F. Šamberk	
	DS Karolinka: JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ	velký sál
19:30	představení F.F. Šamberk	
	DS Karolinka: JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ	velký sál
do 18:00	příjezd DS Ořechov	
22:00	zasedání poroty	kužárna
22:00	rozbor představení KPR	půdička
22:30	společenský večer	
	DS Karolinka hudba Trunec	hasičárna

O Vojnarce

poběžovického souboru se včera dopoledne hovořilo v malém sále Krakonoše. Po tradičním rituálu nasazování vousů jediného holobrádka v porotě Jana Císaře pak následoval "výkop" onoho, tedy úvodní slovo o zhlédnutém představení. O tom, jak režisér naplnil záměr, který si předsevzal a jak dalece všechno funguje

či kde jsou rezervy. Inscenace navíc umožnila alespoň letmo se dotknout obecnější otázky vesnického divadla jako literatury na čtení a divadla pro diváky...

Klub praktické režie pak ústy svého dnešního mluvčího velmi hezky postihl rozpory ve vnímání tohoto druhu dramatiky a tématu mladých lidí, související s jejich rozdílnou dosavadní životní zkušeností. Zatímco někomu téma ženy rozhodující se mezi láskou k dítěti a milovaným mužem připadá živé, aktuální a sdělné v předvedené poloze, jiného naprosto mívá.

Po příspěvcích nefalešně vousatých porotců se po vzájemném upřesňování si některých otázek a problémů se režisér Jiří Pelikán s falešně vousatým porotcem shodli na formulaci, že inscenace poskytla divákovi "zřetelný, leč nedalekosáhlý výklad".

-ex-

Ve znamení burčáku

Šla jsem se podívat na vítání divadelního souboru z Bolešad zcela záměrně: v očekávání barevných krojů, nádherných písniček a pochopitelně, proč to tajit, taky burčáku. Nic z uvedeného mě nezklamalo. Navíc jsem si připomněla vidění jižní Moravy a jejího folklóru očima Františka Kožíka, kterého Marcelka Škodová při vítání citovala, byla jsem účastna snahy Vlasty Ondráčka přivítat všechny členy divadelní rodiny Korábů, což se mu nezdařilo, neboť na výčet všech jmen nebyl čas... Jako vždy vítali také Vrabčáci, které ovšem tentokrát poněkud zaskočila

a moravské podstaty tryskající muzika, která je v produkci předběhla... A Krakonoš po svém vítacím veršování všechno bedlivě sledoval...

Všechno vědycky stejné a vědycky jiné, takové, že znovu stojí za to být účasten. A nejen kvůli dobrému burčáku.

ex

Zázraky se dějí

Když se především začaly troustit řeči, že Rádobydivadlo Klapý shání na záskok ze dne na den herečku na velkou roli, měla jsem zprvu pocit, že je to kachna či další ze srandiček Vobskočáku. Pak jsem se doslechla, že se úkolu ujala Jana Pokorná, s níž v nočních hodinách mimo jiné zpracováváme na počítači Větrník. Teprve když jsem Janu přistihla s textem v ruce a potvrdila mi, že je to pravda, můj obdiv k ní velmi vzrostl a čekala jsem, jak to všechno dopadne. Především večer se učila text, pak dělala grafickou úpravu Větrníku. Pak nešla spát, znova se učila text. Dopoledne zkouška. Odpoledne zkouška. Mezitím u počítače. A pozdě večer představení.

Dopadlo to dobře, Jana byla výborná a navíc umožnila, abychom viděli zajímavé představení. A pak, místo aby šla se

souborem do hasičárny, zasedla k počítači a chystala Větrník. Vysekávám hlubokou poklonu.

ex

Pro fyzickou kondici

Doneslo se nám od očitých svědků, že profesor Císař dbá i zde ve Vysokém na dobrou fyzickou kondici. Z nedostatku jiných možností se po ránu s oblibou zabývá roztlačováním stávkujících aut. Včera mu pro tento účel propůjčila své auto paní doktorka Duchoňová. Na další zájemce je vypsán konkurz! Nabídky shromažďuje redakce Větrníku.

Recenze

Divadelní soubor OB z Boleradice se včera na Krakonošově divadelním podzimu představil s inscenací předlohy Františka Kožíka Šavle a píseň. Původně román přepracoval autor do podoby divadelní hry určené pro provozování v přírodě v místech, o nichž se jedná. Blízkost těchto míst vedla patrně boleradické k volbě této předlohy. Režisérka Alena Chalupová si evidentně byla vědoma nutnosti hru upravit pro potřeby jeviště a především pro potřeby samotného souboru. Při této úpravě se pokusila maximálně zestručnit text a stavět především na složce folklórní, hudební. Už u předešlých inscenací měla k dispozici kvalitní cimbálovou muziku Vonica, která se stala jejich výrazným stavebním kamenem. V letošní inscenaci je to o to výraznější, oč méně se lze opřít o kvalitu předlohy (oproti např. Naším furiantům či Maryši). Muzikálnost celého souboru pak tento rys jedinečně podtrhuje. Úprava původní předlohy je tedy šťastná a ku prospěchu věci. Také proto, že si je vědoma hranic, možností a dispozic hereckého kolektivu.

Sledujeme tedy na jevišti souvislou řadu melodií propojovanou Kožíkovým textem traktovaným zde vesměs přímočaře, téměř konferenciérským způsobem. V některých případech se však setkáváme se snahou o vytvoření postavy. Jmenujme především Antonína Korába v postavě Vojtěcha Lukavského, správce panství. Veškeré dění na scéně je pak režisérkou obratně organizováno. S chutí posloucháme muziku, sledujeme barevnost krojů a především aranžmá kolektivních scén - za všechny jmenujme zdařilou kompozici svatby. Na druhé straně pak s těmito obrazy kontrastují historizující kostýmy postav.

Boleradické představení je určitě divácky úspěšné. Je to typ divadla, který reprezentuje klasickou místní kulturu, vychází z místních zdrojů, nemá para-

metry velkých ambicí a je pro lidi v souboru i místní diváky především společným setkáním. V případě boleradických však muzikálnost souboru a hudební složka zapříčiňuje, že jejich představení místní rámec přesahuje a je schopno přinést potěšení i širšímu okruhu diváků. (Ze zasedání odborné poroty zapsala Alena Exnarová)

O současném stavu anatórské
scénogra

Vážení přátelé,
v poslední době například

stojí nebo visí

měkkost materiálů

sáhnout hlouběji do

různé nad a pod

a sebevědomí.

zelenej hnus.

Děkuji za pozornost.
(Přednáška Jaromíra Voseckého
při zahájení scénografické
výstavy ve vysokém muzeu.
Ostatní text zabaven.)

xx

Jistě jste si všichni všimli, že Krakonošáci jsou ostužkovani mnohobarevně, protože mají mnoho funkcí. Většinou to řeší tak, že všechny stužky nosí viditelně v řadě (horizontální či vertikální) skoro jako státnická vyznamenání. Při každém převleku kostýmu pak stužky přemísťují. Pepa Škoda je praktičtější: zavedl tzv. venkovní a vnitřní odznaky: něco na košili, něco na saku, něco na kabátě... Tomuto systému se říká protisklerózní prevence.

Touha po divadle

Tmavá, trochu orientální tvář, zvláštní jiskřivé oči, pevný pohled i řeč, která nezakrývá vnitřní pnutí. Divokost a charismatické sázení. To by mohl být vnější popis osobnosti Ládi Valeše, režiséra Rádobydivadla Klapy.

Do Vysokého jezdívá čeřit stojaté vody, ale i ty vzedmutější, protože on sám i jeho divadlo je vždy jiné. Možná, že v tuto chvíli ani nevíme čím. Povídáním v Krakonoši vám tvůrce svého "valešovského" divadla dá váme všanc.

"Rádobydivadlo vidí jako velký projekt takový spektakl svět, který je stále dost neprobádaný. Udivuje mě spousta věcí. Co ještě i v divadle samém je věcí neprobádaných, z nichž se dá těžit. Je to pro nás velká magie. Objevujeme svět sami v sobě. Možná to zní jako fráze, ale my to tak cítíme. Když jsem toto naše představení psal, měl jsem na mysli, jak to vážne v lidské komunikaci, třeba v demokracii jak se neumíme chovat, jak všechno drhne, to bylo moje téma. Ale pak se na zkouškách

zjistí, že lidé z mého souboru podobné situace dávno prožili, takže si vlastně znovu přehráváme jejich a naše příběhy. Je to spíš záležitost psychologická a vyklube se z ní představení. Mě v počátku taky utvářel klasický ochotnický soubor se svými nástupy, mluvením a odchody, ale měl jsem pocit jakéhosi zadržení, zadržování. Já neříkám, že jsem nebo jsme něco objevili. Ale sám sebe někdy překvapuju, že mám nějaký nápad. Lidé se pak třeba zhrozí, ale stane se pak, že to co si myslím a načrtnu akceptují, jdou do toho a navíc se v tom i sami vyhraní. Ať byl výsledek naší inscenace vždycky jakýkoliv, rezonanci v duši diváka jsme vyvolali. Buď se proti tomu zapřel a napadl nás třeba, a my přemýšleli, proč, a nebo to přijal. Mluvílo se však o tom

dlouho stejně jako v případě prvním.

Takže si stále všichni divadlem klademe otázky. Ve hře, kterou teď připravujeme nám spousta věcí roste nad scénář. Říkám si, to snad ani nemůžeme, to neuneseme, co na to lidi? Člověk se zrazuje a bojuje s tím, ale pak si troufne.

Divadlo je pro nás terapie i osvobození. Jsem rád, že mám kolem sebe tyhle lidi, co naplňují naše představení, jsou v něm věci, na které přišli výlučně oni. A každé představení u nás je jiné. Podle nálady herců, reakcí publika. Na začátku je schéma, pak hledání, pak život.

Teď bych chtěl dělat adaptaci textu Koně se přece střílejí. Myslím na to už dlouho. Tak bych se rád poklonil a vzdal hold Grotowskému, který mi je blízký tím otevřením pro všechny možnosti divadla. I k tomu mám téma. Chtěl bych však, aby v něm byl úsměv, tvořivost, touha po divadle."

Zaznamenal -sg-

(Po) doleky

Jménem všech pořadatelů děkujeme paní profesorce Daně Musilové za její vzornou péči ubytovací, stravovací a všeobecnou, kterou věnuje dvěma vzácným osobám pohybujícím se v přehlídkovém dění - Jiřímu Hrašemu a Larise Solncevě.

Musíme prozradit na vysokou rodinnou školu, že si na přehlídková představení objednala vstupenky v ceně tři a půl tisíce korun. Ty ovšem pečlivě kamsi založila. Že by si je schovávala na příští přehlídku?

Gurmáni! Od včerejška Krakonošácká kuchyňka opět nabízí čertské saláty a párky! Mňam!

Divadlo vyneslo radní

do politiky

"U nás v Boleradicích máme pořád velký soubor, který drží pohromadě. Teď nás navíc povzbudil i zájezd do Švédska, kam nás pozval Hans Eriksson, tajemník evropské ochotnické organizace AITA. Seznámili jsme se s ním u nás v Boleradicích na vinobraní, k němuž děláme staré zvyky, pak viděl i naši Lucernu a moc chtěl, abychom do Švédska přivezli něco "folklórního". Proto jsme si vybrali tuhle Kožíkovu hru, která vznikla pro Čejkovice, pro divadlo v přírodě, pro velké obsazení. Pana Kožíka jsme požádali o souhlas a hru trochu upravili, redukovali. Takže to je taková hra na objednávku."

Co drží váš soubor pohromadě, příležitost podívat se do světa?

"To vůbec ne, cesta do Švédska byla jen jakýmsi vrcholením, museli jsme si na ni přispět i ze své kapsy (pár lidí proto odpadlo), takže všichni tam ani nebyli. U nás jsou všichni žhaví do divadla, ani nevím proč, snad proto, že je v něm dobrá parta, na vesnici té kultury moc není, u televizoru se sedět nechce (vidá rozdíl mezi Moravou a západními Čechami! pozn.sg), tak se scházíme. Jak přijde podzim už mě všichni uhánějí, co máš vybraného, už musíme začít. A premiéra, to je "přervaný sál" (Boleradice, 800 obyvatel, 140 míst v sále). Hraje s námi starosta, dva radní, my jsme je vlastně do těch funkcí při volbách vynesli, protože se divadlem dá se říci, proslovili. Stali se známými a teď je to pro nás výhoda. Máme zastání na obci a nemusíme platit nájem za sál."

Taky jste vystoupili, jako jeden z prvních venkovských souborů na Jiráskově Hronově (1992)?

"No, působilo to na nás dost depresivně, abych pravdu řekla. My s manželem na JH dlouho jezdíme, ale náš soubor očekával podobnou atmosféru jako

tady na Vysokém. Leč na Hronově

nikdo nečekal nás a nikdo se o nás moc nezajímal. Je to tam studené. Vysoké je Vysoké."

Co nového se v Boleradicích chystá?

"Ten elán a nadšení našeho souboru pro divadlo je vlastně dvousečná zbraň. Pořád by chtěli hrát všichni. A najdete takové hry, aby byly pro nás hratelné. Taky bych ráda začala něco s jiného soudku, ale soubor má rád témata lidovější, rádi zpívají... Věřím ale, že zase na něco přijdeme."

S Alenou a Bohuslavem

Chalupovými hovořil -sg-

Ať žije Pepa Ticháček!

Včera se mu dostalo té zaloužené pocty, že byl jakožto nejvěrnější a nejspolehlivější návštěvník všech vysokých přehlídek přivítán před divadlem namalovaným Krakonošem, kterého animoval a daboval Jirka Hlávka. Za zvuku fanfár, v péči dvou hostesek (prý aby se do konce týdne nezaběhl) jej vítal za všechny sekce Krakonošáků (od kotelny přes techniku až k půdičce) Mirek Morávek, kuchyňka mu připila a Krakonošáci zatančili za zpěvu světoznámé písně Žádnej neví, co sou Domažlice. Kdo jsme tam byli a viděli, rádi jsme Pepovi zatleskali. A spolu s vítacím výborem se těšíme na další společné konzumace divadelních zážitků i frčanů při dalších ročnících KDP.

Formane, toč to!

Pan VideoB.Šmíd již kopíruje záznamy představení, které jsou suvenýrovány souborům. Věřte, že mnohé inscenace činí výtvarnějšími a dramatičtějšími, než možná jsou. Jistě bude tato hezká vzpomínka doma provázena výkřiky: To jsme to hráli, to jsme to točili!

Anketa Větrníku

Zahrajte mi mou - boheradickou

s dr. Milenou Duchoňovou,
Městečko Trnávka

1. Čím vás ochotnické divadlo přitahuje?

Možnosti přinášet nové kulturní aktivity v daném regionu a možnosti bližšího kontaktu s lidmi.

2. Co všechno jste "ochoten" obětovat ochotnickému divadlu?

Hodně času a energie a poněvadž jsem se k amatérskému divadlu dostala poměrně nedávno, musím získávat poznatky a zkušenosti za pochodu.

3. Co a komu dnes říká ochotnické divadlo?

Pro aktivní ochotníky je to část jejich seberealizace, někdy i jejich kultivace. Pro místní diváky je to určité udržování tradice.

4. Co pro vás znamená Vysoké nad Jizerou?

Na Vysoké se těším vždy pro získávání nových poznatků z divadelní praxe a teorie. K tomu navíc krásné zážitky z přátelských setkávání a vztahů mezi lidmi způsobují, že zde dostávám "transfúzi" aktivity ke své další divadelní činnosti.

Zaznamenal -sg-

Samogermanizace

Dal jsem si v malém sále tafelwasser, fabrikovanou v Sodawasseru v Hobenelbe pod Riesengebirge. Původně jsem se domníval, že název této exotické tekutiny, který sluje Elbaquell, je reklamním trikem obchodních domů Quelle a že je to nějaká pozornost zadarmo. Až později jsem našel skromně v koutku, že sodovka-Sodawasser je z vrchního Labe nebo Vrchlabí a je předkládána jako Labský pramen - Elbaquell. Pil jsem ji s chutí jako českou sodu. Škoda, že na Labské louce není zřídlo.

Na vlnách divadla fialových vesele jak otýpka si vodí za zpěvu písniček stehlíkových koráb té ochotnické lodi.

"Trlida" zpívají ptáčkové tam za komínkem je pelikán vesele houpe se lodička vesele koráb je hnán.

Zahradník hřib dodává v rokytí skrytou má tyč kachýňky moc rád mu kradává loupežník Zaviačic.

Na lodi kuchař Vašíček ovoce přichystává koš obědvá u stolu plavčíček a kapitán Bakoš.

Zdáli volává zas a znova kapitánová Charvátová že omastila již večeri ať kapitán než se sešeří

s čepicí frajejersky na ušku se sejde s ní doma na lůžku! Na rauš čím jsem hledal navíc však rýmuje se lépe maukvic.

K těm rýmům - díly za divadlo by snažení vám nepovadlo vyslyšte zvaní našeho hlas vraťte se zase mezi nás!

Císařova vášeň

Slovutný pan profesor již vstoupil do věku ctihodných kmetů. Nakonec, za Vrchlického to bylo již v padesáti. Proto má jistě nárok na různé slabůstky. Z dobře informovaných kruhů, blízkých vysockému kulturnímu niveau, jsme se dozvěděli, že mezi největší rozkoše a vášně pana profesora patří studium jízdních řádů.

Porucha odstraněna

Milan Schejbal musel včera na zkoušku do Mostu. Již v předvečer ladil svůj automobil. Shledal závadu na reflektoru a nemaje potřebný klíček, volal po kolemjdoucích - nemáte aspoň majzlíček?

Stránka na přidanou

Víme, že se náš Field narodil na Novém Městě pražském. Přesto přežil protektorát jako občan slovenský(!) Kuriozně si tak vystřelil z německého rasového fanatismu - využil k tomu svého židovského dědečka z Hlohovce, rabína, a přihlásil se k jeho domovskému právu, takže Fieldovi, vlastně B.V.Šumavanskému přiznali v Praze roku 1943 slovenské občanství, načež žil v Praze jako cizinec se slovenským pasem a podléhal zákonům Slovenského štátu. Nebýt policejní přihlášky z té doby, znělo by to jako jedna z Fieldových anekdotických mystifikací.

Ještě jsme se však nedotkli sbírky Lomikel na dlásnech,
proto dnes jednu delší:

Lomikel na dlásnech aneb rumplování v kumbále

Jako oči slepce - v dálku
hledí okna pustorálku.

Stará vidí Lomikela,
vrabci jsou pryč jako střela.

Z podokapí drzá čela
vrabčí - dráždí Lomikela.

V Meluziny teskné lkání
strachlivě zní rumplování

Na dlásnech v tom cosi rachá,
ze zhlaně se kdosi štrachá.

a jak oči slepce - v dálku
hledí okna pustorálku.

pustorálek: opuštěné místo se stavením, v němž bývá jen staré harampátí, povadlé věnce, zetlelé hřbitovní stuhy ap. Víří tu kolo věčnosti a obchází Lomikel.

vybral a formoval -sq-

ZÍTRĚJŠÍ PROGRAM

9:00	předborový seminář	malý sál
9:00	představení J. Ipser, D. Weissová	
	DS Čmukaři: LÁRK ÍCÍČOK	velký sál
10:30	představení J. Ipser, D. Weissová	
	DS Čmukaři: LÁRK ÍCÍČOK	velký sál
11:30	schůze PV	kuřárna
13:00	KPR	klubovna Větrov
13:00	klub režisérů SČDO	školní klubovna
13:00	loučení DS Karolinka	malý sál
13:30	vítání DS Ořechov	MĚÚ
14:00	vítání DS Ořechov	před divadlem
16:00	představení Longen, V. Peška	
	DS Ořechov: UMRLEC A TRESTANEC	velký sál
19:30	představení Longen, V. Peška	
	DS Ořechov: UMRLEC A TRESTANEC	velký sál
17:30	valná hromada Vobskočák	malý sál
21:30	zasedání poroty	kuřárna
21:30	rozbor představení KPR	půdička
22:00	společenský večer DS Ořechov	hasičárna
	během podvečera příjezd DS Rakovník	

[illegible]

Větrník, zpravodaj 24. národní přehlídky vesnických divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim. Vydává přípravný výbor NP VDS. Redakce Alena Exnarová a Alexandr Gregar. Technické zpracování Ing. Josef Hejral/ Jana Pokorná Cena 2 Kčs